

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пог. Конте пошт. ящик 143322. Адреса для телеграм: "Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем Рукописи не звертаються.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Місячної в крані 450 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 30 фр., Італії 750 ал., Німеччині 750 ал., Швейцарії 3 ш. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 750 ал., Австрії 750 ал. — Зима адреса 1 дол.</p>	<p>В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.</p>
---	---	--

З польських справ.

Ферії союму й сенату. — Уряд приготується до видання декретів. — Декрети в справі національних меншостей.

Варшава, 27. липня 1926.

Ферії союму й сенату будуть цього року вимково короткі. Оба парламентарії тіла Польщі після поладнання актуальних справ у цьому тижні розійдуться на ферії. Найближче засідання союму відбудеться 19. вересня ц. р. У вересні сойм мав би прийняти бюджетову провізорию за останні 3 місяці 1926 р. і за перші 3 місяці 1927 р.

Сьогодні в 5. год. попол. відбулося засідання ради міністрів у присутності президента Мосціцького. На дневному порядку була справа приготування Закону, що їх уряд задумує оголосити на основі одержаних повноважень. На цьому засіданні реферував міністр скарбу про скарбову й фінансову ситуацію Польщі, стверджуючи її постійну поправу. Описав пропозицію низку законопроектів щодо зміни статуту Банку Польського, новелізації банкового закону, вироблення постійного акційного законодавства, закону про устійнення особистості й маєткової відповідальності осіб, що користуються з кредитів і гарантій держави, організації державних банків, новелізації закону про розбудову міст, скоридифікування асекураційного законодавства, видання біліансового права, закону, що накладає би на більші міста примус будувати різні, електричні пекарні й санітарні інсталляції. Міністр пром. й торгівлі представив звідомлення з ситуації у своїйму ресорті, запевняючи також низку законопроектів, м. ин. закон промисловий і гірничий, а також закон про торговельні і промислові палати. Також міністр рішчливості заповів низку законопроектів. Міністр внутрішніх справ реферував справу боротьби з доріжнєю. Над рефератами відбулася виперпуюча дискусія. Її продовження буде в найближчому тижні.

Нинішнє засідання було чисто інформаційне. Рада міністрів не ухвалювала ще нічого, бо не всі міністерства приготували вже весь матеріал, потрібний до видання декретів. Передбачують, що уряд видасть на основі повноважень коло 160 законів. Також ціла низка законів у справі національних меншостей, які має предложити міністерство внутрішніх справ, вийде у формі декретів уряду.

Кабінет Поанкаре одержав заяву довіри.

Париж, 27. липня.

Урядова декларація, виголошена на сьогоднішньому засіданні парламенту, стверджує, що уряд створений в душі народної згоди з огляду на фінансову небезпеку. Уряд глибоко переконаний, що є можливість швидкого направи фінансів і підняття курсу франка. На висеснені уряду про висловлення довіри або недовіри парламент 358 голосами проти 11 прийняв "оголошення уряду про відхилення всіх інтерпретацій у фінансових справах. Поанкаре предложив проєкти, які передбачають створення нових середніх доходів і запровадження процедури, яка гарантує швидке здійснення цих проєктів, що парламент прийняв 418 голосами проти 131.

Замух на марш. Фоша.

Париж, 27. липня 1926.

Кружляють тут уперті поговори про викриття лядською поліцією замуху на маршала Фоша, який ніби має бути виконаний німецькими націоналістами підчас перебування Фоша в рейнській провінції на маневрах окупційного війська.

В С. Р. С. Р.

Відень, 27. липня.

"Вінер Альт. Цайтунг" подає з комуністичних берлінських джерел, що на останньому засіданні Вушника в Москві усунуто не тільки Зіновєва, але й бумажного диктатора Угорщини Белє Куна, який погнав у пеласку.

Ревізії й арешти.

Ярослав.

Подаю Вам до відома, що 24. ц. м. арештувала у нас військова жандармерія ст. десатника артилерії Кирилюка, якого відставлено до гарнізонного арешту в Перемишлі. В два дні пізніше (26. ц. м.) політична поліція арештувала в Крамарівці під Ярославом 22-літнього Івана Соболь, б. питомця гр.-кат. духовного семінара в Перемишлі. Соболь відставлено також до перемишльських арештів. Причина арештів невідома. Догодаються, що вони стоять у зв'язку з відкритою "шпигунською аферою", про яку стільки пише польська преса.

Бурштін.

Польська преса вдаряє знова в двій трибуні з приводу відкриття "українських шпигунських організацій". Чутлива на такий зов держава поліція переводить цілу повінь ревізій і арештів серед української інтелігенції та безправно конфіскує українське друковане слово на наших землях. І нашу читальню не оминув опікунче око поліції. Дня 22. липня 1926 в 6 год. ранком увало двоє поліційних функціонерів з Бурштину в особах: пішоходів Сліва Йосифа і Данила Ігнатія до будинку нашої читальні та, не показуючи жадного приказу від свого начальника, перевели основну ревізію в читальній бібліотеці, яка тревала більше 2 години. Около 30 книжок відложив п. Сліва на бік зі словами "то розпечкається", а вкінці, "надумавшись", забрав з собою отсі "наибезпечніші": 1) Славні побратими — Кашенка. 1922, 2) Звіт Кружка Українського Пед. Тов. в Рогатині — Накл. тогож Кружка, 1924, 3) Україна — наш рідний край — Рудницького, 1917, 4) Ще не вмерла Україна — збірник народних пісень на ноти, Відень, 1916, 5) В чотиракутнику смерті — (трагедія Гал. Армії на Великій Україні) Бородавчина, 1923, 6) Про новий шкільний польський закон і 7) Січовий, передвоєнний прапор, який читальня переховувала. Розуміється, п. Сліва не дав бібліотекареві ніякої поспідки на конфіскації. Цим способом показав він наглядно ступень своєї освіти, бо він далеко мудріший, ніж польський прокуратори й цензори, які ці всі книжки дозволили печатати і які сьогодні по всіх конгаріях у цьому краю продаються. Особа згаданого Сліва має за собою "небуденну" минулисть. Сам він перед війною служив в одній дорі за форіалі, ледви чи має укінчену початкову народну школу і є людинною без найменшої інтелігенції. Однак те все не перешкодило йому стати тепер в Бурштині великим "командантом", який всім законам інтерпретує на свій лад і порядок. Жорстокість, самоволя і нечування злоба цього кашка вже від кількох літ лягли зморю над нашим містечком. Та люди бояться донести про те властям зі страху перед його помстою.

Біржа.

Гроші.

Вчора до 4 год. пополуд. курс долара 9.10—9.12, пізніше на 2 пункти нижче. Оборот середній, настрій слабкий.
Валюти: амер. долар 9.08—9.10, канад. дол. 9.00—9.03, чеська корона 0.26—0.26 25, лей 4.33—4.50, франк 0.29—0.22, швайц. франк 1.7—1.7, англ. фунт 43.00—44.00.

Збіжжа.

В біржєвєм обороті вчорашнього дня за овеєс по мотівалі до цього часу ціни; поза тим трансакції з снім маком по 127.50 з. і зерно Козова, також з дрібним бобиком по 24.5. Взагалі попит на хлібні збіжжє при мінімальним запропонувані з причини жнива. Ціни пшениці і жита сильно підносяться.

Боятися нашої активності.

Львів, 28. липня 1926.

Практика останніх літ показала нам наглядно, що всяка українська громадська чи культурно-освітня установа — не кажучи вже про політичні організації — підпадала все і з правилами тим нагальнішим нападам польської преси, чим живішу діяльність проявляла. Польська преса, що має непереможний вплив на формування польської публічної опінії, не вважала нічим, ніякою моралю, не дуралася й підлих засобів для того, щоб якусь установу поборювати, щоб зробити її небезпечною в очах польської публічної опінії, щоб накинєть при допомозі прилюдно оголошуваних, а при тім нікчемних і опертих на брехні доносів стягнути на ту установу переслідування польської влади. Бувало так з "Просвітою", з "УП.", з іншими чисто-культурними установами, бувало це й з українськими кооперативами.

Були в Польщі такі часи, де крім освітньо-культурної та кооперативної праці не можна було вести ніякої иншої. Все було стероризоване; українську пресу нищила превенційна цензура, всяка вільна думка, кожне слово критики сучасного режиму вважалося за бунт, за нарушення публічного спокою і т. д. Гіни ті часи зовсім не змінилися, превенційну цензуру заступила інша, але вона нічим не ріжнється від превенційної, а ця остання перестала існувати тільки формально. Адаже й нині польські органи безпеченства забороняють, наприклад, кольторувати перед конфіскацією нашу газету у Львові, а по деяких місцях заборонили й продавати навіть по конфіскації. Все остало по старому. Змінилося дещо тільки в одному напрямі. В українському життю прибув новий активний чинник. Наш нарід зжився уже з терором та звик до нього і, не зважаючи на те, що він далі існує, почав займатися і громадсько-політичними справами. Всесторонньому напорові Поляків і Польщі почав він на всіх ділянках життя протиставляти свій одноцілий, організований відпир.

За освітньою, економічною і культурною організацією прийшла політична. Віджили старі партії, повстали й нові, що поставили собі за завдання протиставити польському екстермінаційному походові організований відпир. Незважаючи на великі перешкоди та переслідування польської влади за участь у політичній і політично-організаційній праці, та праця всеж таки пішла і пішла вона дуже інтензивно.

Польські чинники і польська преса відвернули тепер до деякої міри увагу від наших культурних, освітніх і економічних та кооперативних установ, а зате подвоїли її у відношенні до українських політичних організацій. Та споміж тих останніх майже всю увагу польської преси заабсорбувала від року діяльність та праця Українського Національно-Демократичного Об'єднання.

УНДО існує один рік. За той рік проявило воно дуже різнорідну, а при тім незвичайно живу пре-

цію в цілому краю. Рік його існування виявив, що така політична організація була необхідна, що вона мала всі дані на те, щоб зорганізувати в своїх лавах цілий край, і дійсно практика показала, що в ряди УН.О горнуть широки маси українського населення, що ті маси відчувають дуже сильно потребу політичної організації і тим дають доказ своєї високої громадської та політичної арілости.

Успішна праця УНДО передовсім на політично-організаційному полі, а через те великий ріст партії та її сили не дають спокою "сторожам" польської публічної опінії, тобто польській пресі без ріжнєй її політичних напрямків. І саме тут у арості та силі партії треба шукати безнастанних нападів, клевети та брехні польської преси.

Для польської шовіністичної преси, а також для польської публічної опінії, яку викувала таж преса, всяка організація, всяка консолідація українського народу є найбільшим лихом, найбільшим нещастям, бо вона перекреслює всі пляни, всі рахунки Поляків і паралізує всі екстермінаційні засоби польської політики. З уваги на те в усіх польських органах йде погана кампанія проти УНДО, кампанія, що не гордує ніякими, навіть брудними засобами боротьби, кампанія, що не вагається приписувати Українському Національно-Демократичному Об'єднанню навіть таких поганих злочинів, як шпільнажа на користі сусідньої держави і то за гроші. Тим самим намагається та преса зогидити, обнизити в очах своєї читачів моральну вартість, позбавити всякої ідейності та чистоти політичної ідеології національного українського партію, а натомість обжити її та її провід ганебним клеймом продажності та безідейності. А вслід за тим йде надшкоування на ту партію не тільки публічної опінії, але й органів польської влади. Мета тої нікчемної кампанії одна, — довести до розв'язання, до вбиття партії.

Однак в нинішніх часах це польським шовіністам не вдається. Вони в найгіршому разі можуть добитися нових репресій, а навіть розп'язання партії. І нині вже одна брукова польська газета накликає владу до того, щоб вона ізолювала від спокійного народу весь непевний елемент, а ним, на думку газети, є все українська інтелігенція. Ось до чого дописалася польська преса! В Польщі й така можливість не виключена. Але навіть такий засіб не убє вже в нашому народі, що засвідчив свою політичну і національну зрілість гекатомбами жертв на полі визвольної боротьби, національної свідомості та почуття необхідності політичної організації.

Всі ті наклепи і клевети не можуть мати ніякого відомого впливу на дальший хід організаційної та політичної праці Українського Національно-Демократичного Об'єднання. На напади і наклепи ворогів треба відповісти здвоєною енергією та працею. Цього року кампанія польських ворожих українському народові та його організації і внутрішній консолідації чинників може причинитися тільки до загартування енергії, тільки до припіншення праці, тільки до піднесення духа в широких народних масах, бо вона доказує що Українське Національно-

вкислий інжир побив шибі і счепив буну. Божевільні минаються, але в Кульпаркові їх не приймають, бо це заведення не одержувало від уряду ніякої підмоги.

— **Перед історичний Перемишль** У канал ріки Вігор, що впливає до Сяну, найдено в намулі шлу лпану кістків і черепів, залишку сокири та своєрідне дубове кізля. Один череп має бути з доби скандинавських нападів; роги оленів і кістки мамута з міліної та залізної доби.

— **Звичайна хроніка.** Поліція виявила піле товариство, що вже завчасу думає про зиму і забезпечує себе та інших у чужі футра. Крім професійних злодіїв був у складі власник наметів, 6 пар коней і 8 авт Хайм Шраге. — Проважував повисити залізничний об'їзач Словіковський. — 19-літній служанка при вуз. Як Германа, переслідувана своїми "панамі" во злізла зістри отруту на шурі, як у них служили. Вдома і злодійства на протязі одної доби було стільки, скільки в способів прости.

— **Україністика.** Пятій річник відомого римського місячника L'Etoile у Львові, що виходить заходять загальною, Ориєнтального Інституту* під редакцією проф. Пальмієрі й Дзінніні, приніс крім статті про культурний український рух, тро що вже в нас згадувалося, початок більшої праці ред. А. Пальмієрі про політику географію Союзу радянських республік, а саме аступ про обшпр, людність і політично-адміністративний поділ Союзу та подрібні дані про USSR La geografia politica e la Russia sovietica. XII, стр. 785—799.

— **Для шахістів.** У міжнародних шахоних змаганнях в Америці першу нагороду одержав Капабланка. — **Міжнародні університетські курси** відбуваються на протязі вересня ц. р. у Влані під протекторатом австрійського президента. Крім місцевих сил, між якими слід назвати д-ра Ренера, проф. Візера, проф. Мізеса й д-ра Шілдера, викладали шість ряд німецьких, англійських і французьких учених, між ними проф. д-р Л. Бренган, д-р А. Манес (соціальною об'єкцією), директор Німецького Банку д-р Шахт, д-р Вебер з Гайдельберга й б. франц. міністр фінансів Кайо. — Берлінський університет укладає знов зимою цього року чотири окремі курси, а саме англійсько-американський під проводом проф. Дібелюса, іберо-американський під проводом проф. Гамільєра, французький під проводом проф. Векслера й московський під проводом проф. Фасмера.

— **Характеристична конкурсна тема.** Філософічно-історична класа Наукового Товариства в Гетингені визначила на рік 1927 тему "Пруська держава XVIII-го століття в галках сучасної Німеччини", що має на меті розслідувати початки й жерела непрямого відношення до Прусії та Пруссії у 19-ому столітті.

— **Світлова хроніка.** У Сполучених Державах після великих сплес прийшли великі бурі, що наводили чимало шкоди. — Циклон у Трієсті пощипав доми, в місто вкрилось снігом на 20 см. — У Болонії відкрити новий металок Мікельанджело, 82 см. довжини і 49 см. ширини; є він приватною

власністю одної родини. — Форд пропонує кігоставницькому уряду будувати фабрики автомобілів на весь балканський півострів, а одночасно позичку на поправу шляхів. — У Шанхаї агоріли магнітні а часи на 60.000 фунтів. — У Рунуні, в місті Барана, виділили у воздух склади муніції. Значні шкоди, в місті паніка. — Голодніцка пунія, як пишуть з Вільни, охоплена пожежою. — Бліт Гренобля (Франції) агоріла фабрика бішконтів вартості 10 млі. франків.

— **"Свобода"** ч. 29, містить: Слово і дієслова. — Село і місто. — Шляхом брехні і провокації. — За кращу будучість народу. — В чині сила селен і бічний рух. — З країн провокації і терору. — "Врати" славені. — Що чути у світі? — Як Сокальщина саткувала наметів Фланка. — Хмаромол на Гудушчині. — Рідна Школа. — Господарський курс в Миловаїно. — Новинки. — Всячина. — Вороги людства. — Домисл з краю.

10 серпня ц. р. здержуємо висилку **Н. Т. Передплата** никам, щі залягають з передплатою. — **Передплата на серпень 450.**

Дописи.

Мостицка. (Кратка стезка або польська політика супроти нашої школи). Українське населення громади Калінін дістало від наслідника Ст. Грабського от такої дарунок:

Мага Skolna Powiatowa w Mościskach, L. 27-2, Mościska dnia 21, czerwca 1926. O zezwolenie. Ponieważ gmina Kalinków na podstawie wyników ostatniego powołanego roku ludności z dnia 30. września 1921, ogłoszonego w Skorowidzu miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej, Tom XIII, str. 28 i 29, nie posiada 25 proc. ludności narodowości ruskiej (ruskiej), przebieg na podstawie art. 3, ustawy z dnia 31. lipca 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 763 i 32 rozporządzenia wyk. nowego do tej ustawy z dnia 7. stycznia 1925 Dz. U. R. P. Nr. 3 poz. 33, zaistniałach dekl. aracje rodziców (opiekunów), żądających ruskiego (ruskiego) języka nauczania w publicznej szkole powszechnej w Kalinkowie dla swych 85 dzieci, Kurator Ogrędu Szkolnego Lwowskiego rozporządzeniem z dnia 2. czerwca 1926 Nr. 1, N. 637/25 orzekł, że w myśl p. 1-ego i 2-ego art. 3, ustawy z 31. lipca 1924, językiem nauczania w państwowej szkole powszechnej w Kalinkowie jest język państwowy. Zarazem na podstawie upoważnienia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 26. maja 1926 Nr. 1. 7086/26 wprowadza w tej szkole powołanego, a więc aż do odwołania wykład dwujęzyczny, to znaczy nauka odbywać się ma w języku państwowym i ruskim (ruskim) według rozkładu godzin, przepisanego rozpr. Pana Ministra W. R. i O. P. z dnia 20. lipca 1925 Nr. 1.335/25 (Dz. urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13 poz. 25, str. 228). Powyższe rozporządzenie tymczasowe, wprowadzające wykład dwujęzyczny, nie przesądza w niczem ostatecznego, wedle którego językiem nauczania w szkole w Kalinkowie jest język państwowy, nie może też stać się w przyszłości podstawą do roszczeń ludności z tytułu niekorzystnego nabycia praw. Od dnia 1. września 1926 przysługują interesowanemu rodzicom odwołanie do Pana Ministra W. R. i O. P. w ciągu 14 dni, od wywieśnienia ogłoszenia w lokalu Urzędu gminnego. Odwołanie winno być włożone na ręce Inspektora szkolnego. Przewodniczący J. Wiliński w. l. S.

Повище. Оречення датоване дня 21. червня 1926 Ч. 2732. Зараз другого дня дістала громада "Завчалошення", датоване дня 22. червня 1926 р. Ч. 2731, яке нижче подаємо: Када школи повітові в моєцкісках, L. 27-2, Mościska dnia 22, czerwca 1926, Z a w i a d o m i e n i e. Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 26. maja 1926 Nr. 1. 7086/26 uchylilo z urzędu orzeczenie Kuratorium z dnia 7. paździerika 1925 Nr. 424/25, którym wprowadzono w 2-ki publicznej szkole powszechnej w Kalinkowie wykład dwujęzyczny, ponieważ w szkole tej, jako pociągowej w miejscowości nie mającej według ostatniego spisu ludności z 1921 r. (Skorowidz miejscowości Rep. Polskiej Tom XIII, str. 28 i 29) 25 procent ludności narodowości ruskiej, językiem nauczania w tym art. 3, ustawy z dnia 31. lipca 1924 r. poz. 756 z całego prawa jest język państwowy. Przewodniczący: J. Wiliński w. l. S.

Дявни отсі Оречення і повідомлення, а ще диниши польська конспірація! Бо громада Калінінська має 1900 душ Українців, 70 душ латвінців і 44 душ Жидів.

До школи ходять понад 190 дітей України, 12 латвінців, ані одного Жидів! Проти тих оречень громадяне Калінінська внесли рекурс, ага, представлення до міністерства. Рекурс підлясало 20 балків власноручно. Побачимо, чи який міністр освіти розгляне по справедливості поспри, як прирйав у розм'яті з кореспондентом "Діла".

Всячина.

Сила зичини. Небуденна не пригода, коли куплений лебрак стає притомно мідіонером завдяки спадщині золотим невідомо собі людини. Але ще рідше буває, коли такий щасливик не хоче покинути свого дотепернього житла — захисту для бідних. 60-літній Львівський містер Гігінс дістав недавно урядове повідомлення, що один його кривень, — рій яси: в Америці — залишив йому 207.000 доларів. Гігінс не хотів спочатку цьому повірити. Але коли міністрат прислав йому наказ, щоб він покинув захист для бідних, справа стала для нього поважною. Він був нещасливий і прохав, щоб його там залишили, а він платитиме за своє утримання. Але закон не дозволяє тримати платних бідняків, які попадають у захист саме тому, що не мають за що жити. Гігінс був у розпачі. Він так звик до своєї кімнати в захисті, що важко йому було з нею розстатися. Аж який його приятель зі захисту найшов розв'язку: багат Гігінс може весь дім відкупити від міста. Місто згодилось на цю ідею, з тим, що за гроші, заплачені ним, воно побудує новий захист, а в дотепершнім старім Гігінс може жити далі. А щоби мав лізую доми для бідних, усі мешканці лишаться там на своїх місцях. Бідняк-мідіонер був таким полагодженням справі такий щасливий, що азва усіх цих бідняків на своє утримання. Є ще чудак на світі!

Зі спорту.

З діяльності Спор. Клубу "Дніпро" в Педерадах.

Український Студ. Спорт. Клуб "Дніпро" мав своїх заступників на майстерствах високих шків Ч. С. Р. (17—18. VI.) в Ірані. Холодний був на 4. місці. Опладчий на 4. місці в 1500 м. у часі 4:49. Мір би були третім і знав ліпшим часом, але йому бракує ще досяду й відповідної тактики. У трискоку перше місце займає Чех, зробиши, до речі сказати, чотирискоку 12:48 м. Підозріла була неуважність суддів уже вартує в наших стрілах з ними. Опладчий займає лише друге за ним місце зі скоком 12:01. Значною перешкодою змагань була холодна дощива погода й болото.

Пр відомо зареєстровані рекорди нашого клубу в 1926 р.:

100 м. 1. Хомичевський — 11:9.
200 м. (— 1926) 1. Гончарів — 25:6
400 м. (— 1925) 1. Холодний — 58:9
800 м. (— 1926) 1. Опладчий — 2:20
1500 м. (1926) 1. Опладчий — 4:47
Скок далекій: 1. Гончарів — 5:72 м.
Скок з тичкою: р. 1925 1. Шкода — 3:02 м.
Скок високий: р. 1925 1. Хомичевський — 13:55 с.

Трискок: р. 1926 1. Опладчий — 12:64 м.
Рутає: р. 1926 1. Опладчий — 42:46 м.
Куля: р. 1926 1. Опладчий — 9:60 м.

Щодо нашого рекорду в трискоку, то маємо зауважити, що рекорд високих шків Ч. С. Р. підвищено в цьому році до 12:54 й таким чином він лишастись за нашим на 10 сантиметрів. У майстерствах Ч.С.Р. перше місце обсяджене зі скоком 12:80, друге 12:30. При відповідній підготовці і солідній праці нашого скакуна ми зможемо гідно зареєструвати наш Спорт і на Всесвітній Студентській Олімпіаді в Римі 1927 р. і то не лише декоративно.

Обсервер.

ОПОВІСТКИ.

Львівський Театр Галактіона Чіпін і **Львівський Театр Вертепом** Наших Днів:

Борція: 31. липня і 1. серпня.
Лаусте: 2. серпня.
Копичинці: 3. серпня.
Густини: 4. серпня.
Теребовля: 5. серпня.

Традиційні Вечеринки, укладені гуртком академічної молоді в Судовій Вишні відбуваються дня 8. серпня ц. р. Зголошення по запрошення приймає Василь Шот в Судовій Вишні. 135 1-1

Справлення омибни. В неділю 12. серпня числі хвино було поміщено між дрібними оголошеннями, що а. Омелян Скоморовський, який поручає своє авто мешкає у Львові при вуз. Театинській ч. 10, має бути **вун. Театинська ч. 17.**

ДО навоження осінніх засівів на луки і пасовища
ТОМАСИНА
найліпшим і найуспішнішим фосфоровим навозом на всілякі роди землі.
Крім успішно діючого фосфорового класу, має **ТОМАСИНА** також білий 50% класу, що не вичисляється, а при нормально класних почвах не потрібно особно апліновати.
Моєф КАРРАХ, Львів, Косцюшка 18.
Цінники і поучення даром і оплатно. 4-13

На Рідну Школу зложили жартів Консерваторії в Нью-Йорку 33 ам. дол. 20 ам. дол. місто ліпша на домовину Саронок і Бабина 13 ам. дол. місто міня на домовину свого брата, Михайла Гусарка Теодор Панас з Теребовлі 3 ам. дол. і кимче: Антона Лажанького та Івана Заставного з Теребовлі, Михайла Дубляка з Рівнянська, Михайло Стець (єврейський майстер) Львів 5 ам. дол. і кимче: Стефана Кеміна і Михайла Стефанівського. Всім щасливим жертводавцям складає шкуру подяку Головна Управа "Рідної Школи". 132

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНЕ, приватне, дешеве життє в Турканин. Перелікський хан — 5 рази денно. Адміністрація "Діла" — Таляновство. (133—1—2)

НА МІСЯЦІ серпень, понукую заміном інструкторки до математик і німецького. Зголошення нега по Миколаї 13, у п. Сегала, графіка.

АВТО світової марки "Орел" на протязі осіб, зі всіма явищами найновішої техніки, вигідне для дальших подорожних прогулок, поручає Омелян Скоморовський, Львів, вуз. Театинська 17. Сталий послий площа Марійська, авто марки "Орел" ч. 7644 119 1-2

РУТИНОВАНИЙ АПЛІКАНТ АДВОКАТ ЦЬКИЙ, який може вести есентуальні самостійно адвокатські клопотання, поручає з дня 1. вересня ц. р. місця. Близькі: Василь Скрипчик, апл. адв., Города Ягайловський. 134 1-3

НАЧАЛЬНИКА споживчого склепу зтрощивним вкладом шукає кооператива в Угнів, есентуально ліпніше на протязі пару літ. Мешканці для родини заплавають усяку дуже корисні. Зголошення до місця ліпша до "Господарської Теогорії" на руки іжж Корніла Целеніча в Угнів. 136 1-1

РУТИНОВАНИЙ коментіент пошукує знання від першого вересня мажати життя. Зголошення: Адміністрація "Діла" під "Солідний" 108 3-3

ЖЕНШИНІ старшої, самітної, ітєтї гентної до заряду доми у Львові пошукуую. Зголошення слати до 10. серпня на адресу: Михайло Луцький, Іанска. 120 2-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

ПЛІСОВАННЯ

після найновішої моди виконую

Заведення гафтів
Е. РОЗЕНА
площа Галицька 12 аі
1811 (давніше вул. Валова 14). 10—10

Фотографія

Прилади

Апарати

Барвік і Боженські
122 Львів, Коперника 18. 2-2

Конкур

на посаду директора уч. семінарії "Рідної Школи" у Львові, і на місце управителя муж. уч. сем. курсів Р. Школи у Львові з речинцем зголошення до 10. серпня ц. р.

Головна Управа "Рідної Школи" у Львові, Рихок ч. 10. 131 1-3

Математична загадка!

Колі 1 — 30

Розв'язка

57-70

Фінанс. Ос. — УНІВЕРСАЛ

Кінематографічний екран

Ця історія Шингулам було дуже важко прийняти у Львові, тому перенеслися до Кракова з цією метою. Термом іх діяльності була „Малопольська“, Голландський Шлесський Конгресій, а навіть Познанський і Поморський.

Переведені ревізи дали нікого незвичайно обличчя і багатий доказовий матеріал. Знайдено велику кількість мобілізаційних планів, армії, планів організації війни, рисунків, кліш, фотографічних знімків військових об'єктів, радіоапарату, наданих і призначених. Викрито також багато військових матеріалів, зброї і бактерій заразних негдуг.

Саме викриття цієї шингуламської акції почалося від Познаня, де українські студенти займалися шингуламством в користь німців. Один з них, Олексійський, знав недавно перед львівським судом і його засуджено. Між арештованими у Львові з цією аферою з'явилися люди, головним чином інтелігентні. Деякі вчителі в школах у Жидів, а навіть однієї школи в Польщі. Але головний контингент арештованих творять українці.

В Кракові садка поліція викрила в одній з краківських міських архівів шингуламський матеріал, що був схований у підвалі між книжками. Тим архівом завідувала одна брехлива жінка сила книгарки, яка пересувала між книжками кліш, відбитки, шингуламські кореспонденції, фотографії різних військових об'єктів, таємні прикази і цілу масу іншого компромітного матеріалу. Того жінкою-шингуламкою — по словам польської преси — в Володимирі Пінчинська.

Пінчинська краківської філії Гебестера у Варшаві, що працювала в краківській „Пресі“ і була посередком цілої роботи з „Малопольським“. На її руки приходили звіти шингулам, вона їх сортувала і приготувала для висилки до Берліна і Києва. Пінчинська є донькою слідчого судді в Кракові, якого негідно заведено в урядованні — до часу устійнення його сім'ї в роботі дошки. Крім того арештовано в Кракові Теофіла Семіковського, члена управи „організації“, і Анію Гусаківську, урядовцю краківської дирекції „Правди“. Гусаківська мала у своїх зверхах велику довіру і нічим не зраджувала своїх переконань, не то свої діяльності. В самому Кракові найбільше компромітовані в тій афері двоє „Промислу“, які польська преса називала „двом краківськими академічними молоді“, що — як загалом відомо — є неправдою, бо краківські студенти в Кракові мають свою „Студ. Громаду“, а „Промислу“ гуртує всі групи українського населення, отже інтелігентів, міщан, слуг і т. д.

Найбільше арештованих має бути в Берліні, де в шингуламській акції бра-

ПАША, ЗБІЖКА І ДВИЖИМОСТІ

на підлягають примусовому обезпеченню в П. Д. У. н., т. м. повинні бути обезпечені лише в „ДНІСТЕР“. Ці предмети є дуже часто більшість картів і чим самі будинки, тому нехай кожний обезпечить їх як найшвидше в Т. м. „ДНІСТЕР“.

Товариство Військових Обезпечення

„ДНІСТЕР“

Львів, вул. Руська ч. 20. 2-10

ли участь як цивільні, так і військові. Там арештовано кілька канав і двох військових урядовців. Між арештованими військовими нема ні одного старшого, а є майже виключно підстаршини. Цілою акцією в Перемішлі кермувала нібито Володимира, по словам польської преси, убили директора жіночої семінарії Матяса. Крім нього головну роль в організації грало двоє студентів, що за напав на директора гімназії Гриняка ставали перед судом і були ув'язнені. З цивільних осіб, яких арештовано в Перемішлі, слід згадати ще про жінку й доньку судді Вурити, якого теж заведено в урядованні. Цивільних арештованих в Перемішлі є до 20 осіб. Фінансовою акцією кермувала жінка одного гімназійного вчителя в Дрогобичі, що виплачувала шингулам гонорарі в доларах.

Також у Варшаві мала ця організація своїх людей, разом зіставляють осіб. У Варшаві арештовано голову тої організації і наслідком його з'явився також арештовано його сестричка. Варшавські шингулам працювали виключно в діяльності військових таємниць. В деяких газетах подається про арештування Романа Шумського, власника торговельно-комісного бюро в Варшаві, який був інтелігентною, товариською людиною і після арештування признався, що займався шингуламством для добра партії й ідеї.

Краківські дивізіони подають ще вістку, що в руки слідчих органів попали документи, з яких виходить, що арештовано в Кракові приготували на кінці липня або початок серпня замах, щоб ув'язнити засуджених у Львові 12 саботажистів під час перевезення їх до тюрми. Далше стверджено, що шингулам вислали оригінали своїх матеріалів до Берліна, а відміни їх до Харкова й Києва. На цьому тлі пришло до неспрозуміння в лоні організації, що уможливило польській поліції відкриття цілої „шахки“.

Пам'ятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на шадничу книжечку ч. 7910.

нашого театру. Ясно, що точно про нас не написати не можна, бо на це треба було писати цілий трактат на цю тему.

Матеріальний бік театру такий: тепер у нас 7 державних театрів, цебто субсидірованих державою. Наш театр одержує найбільшу допомогу. Одержував цього року: 50 тисяч карбованців з Харкова і від місцевої влади 20 тисяч, разом 70 тисяч (35 тисяч доларів) у бюджетний рік. Правда — це гроші великі, але для такого великого театруального апарату, це не дуже то й багато. Платні акторів не великі тому, що більшість грошей витрачається на постановки (оформлення сцени, костюми). Найбільша платня актора у нас це 120 карбованців в місяць. На слідуючий сезон ми вже переїздимо в Харків; державна повинна субсидія для театру вже затверджена. Театр наш буде отримувати 120 тисяч карбованців. Одним словом матеріальне положення українських театрів, як і взагалі положення всіх державних інституцій, з кожним роком у великій мірі краще. Помітно краще і стан та позиція українського актора. Найкращим доказом того є те, що чимраз більш і більш починають переходити на українську сцену навіть такі відомі та славні імена в Росії, як актор Петіпа, режисер Глаголін, Смирнов, Попов та інші. Я найшов тут безперечно повне вдодолення, а через один рік праці і повне призначення. Наведу тільки такий маленький факт: На першому моєму дебюті в Києві стрінула мене несподівана овация з кошиками квітів то-що. У Львові за 4 роки праці я навіть на своїх бенефісах ніколи цього не бачив!

Радянська Україна.

Зріст населення на Україні.

Орган КК(б)У. „Комуніст“ приносить цікаві дані про зріст населення на Україні останніми літами. З ними варто познайомитися нашим читачам. „Комуніст“ твердить, що завдяки війні вже в 1915 р. починається на Україні аменшування населення. В літах 1916—1920 те аменшування було навіть значне. Тоді смертність перевищувала народжування. В цифрах цей процес представляється ось як: В 1913 р. на 1000 людей приріст виносить 18,5 відс.; у 1914 р. — 15 відс.; 1915 р. — 1,4 відс.; в 1920 р. убутю (не приріст!) виносить 13,1 відс. на тисячу людей.

В 1921 і 1922 р. є перелом, а щойно в 1923 р. починається нормальний приріст населення, що відсотково перевищує навіть передвоєнну норму приросту. В 1924 р. приріст дійшов уже до 24,2 відс. на 1000 людей. Зменшилася значно і смертність у порівнянні з передвоєнним часом. В 1913 р. було на 1000 людей 24,5 відс. смертних випадків, а в 1924 р. було їх на 1000 тільки 17,6 відс.

Згідно з даними урядової статистики за 1925 рік виходить, що в 10 округах України смертність впадала між 12,4 відс. до 19 відс. на 1000 душ, а в Києві, Одесі і Харкові від 12,2 відс. до 14 відс. на 1000.

Найінтензивніше відбувається приріст населення в Артемівській окрузі, де він досяг 40,6 відс. на 1000 людей, по ній йдуть Муганська округа і Полтавська. Найбільшу смертність виказують Шепетівська, Роменська, а також Артемівська (там найвищий відс. народини) округи. В тих округах відсоток смертності на 1000 людей виносить 27,7. По тих округах йде Одеса, що має 26 відс. смертності.

По широкому світі.

Міжнародна фінансова конференція приготується у Франції з участю американських мільярдів.

Фінансовий план Пванкаре прийняла рада міністрів. Уряд має надію одержати позичку в Англії та Голландії та додержати сплат американських довгів.

Англійський уряд приготується на заведення виїмкового стану, якщо криза зі страйком вуглекопів продовжиться.

Президія центрального комітету комуністичної московської партії оголошує комунікат, з якого виходить, що Зіновєв у цій партії організував змову проти офіційного курсу партії, стоячи на ґрунті ортодоксального марксизму. Відлучення Зіновєва від влади матиме вплив на зміну головних станових у С. Р. С. Р.

У Сирії після звісток про перемогу Французів приходять нові новини, з англійських джерел. Французи зазнали сильної невдачі і мусіли податись назад аж до Дамаску.

Радянський уряд заперечує офіційно всіма зв'язками про ревізії в хаті Дасерджинського і про наданий там сензаційний матеріал.

У Мексику християнські єпископи рішили стриматись від усіх релігійних практик на знак протесту проти законів, які порушують права церкви.

Японія підписала з С. Р. С. Р. угоду щодо манджурської залізничної.

В Іспанії залишили на волі генералів, арештованих за змову проти Прімо де Рівери. Вирінає думка, чи не зорганізувати публіцист щодо дальшої диктатури.

В англійській моринарні хтось викрав довірочні папери про найвищий англійський кружляк „Су-фольк“.

Шукаю людини,

яка не знала би, що цукорки з української фабрики

ФОРТУНА НОВА

Львів, Кордєцького 23., в найліпші і найдорожші.

НОВИНКИ.

— Особисті вісти. Зі Станіслава випустих нам: В такий недуг директор української гімназії д-ра Миколи Сабата замітний зворот до подумання, хоч не дуже все ще, і в восьмий тиждень, не опускає ліжка. Дуже соціалістичні опції станіславських лікарів-Українців д-ра Войцеха і д-ра Козака адалось урятувати життя цього заслуженого педагога.

— Польки видіють українські газети. У Здобунові вийшло перше число часопису „Наша Справа“, яку видає „строніцтво зловиске“. По формі підходить фарбований лис на холмське „Наше Життя“. Цікаво, що снажуть на таку політику ті Польки, які вивчають, що українська мова, це тільки трохи поспована польська і що козний український селянин уже з року розуміє по польськи...

— Іспит зрілості. В дніх від 14/V.—22/V. відбувся іспит зрілості в держ. гімназії з українською мовою навчання в Тернополі під проводом директора Губчака. Враз із госпітантами було 56 уч., з того один апав при письмеванні, а один при устній іспиті зрілості. Здали матуру: Атаманюк Теодор, Бабій Володимир, Бабяк Мишата, Байтала Олександр, Балахон Стефан, Бекесевич Петро, Боднарчук Дмитро, Богатик Ярослав, Черний Яків, Чубатий Денис, Філіпський Богдан, Гаєцький Анатрій, Гавратов Осип, Городиловський Василь, Грохольський Осип, Іванчук Стефан, Яворський Петро, Юрчицький Зенов, Кебузянський Михайло, Кернач Богдан, Кисілевський Данило, Конєнко Євген, Колічівський Теодозій, Кузія Микола, Любич Ярослав, Макар Петро, Малуца Антій, Нічка Євген, Нічка Володимир, Плякида Павло, Позналовський Микола, Релетуха Михайло, Ревуцький Стефан, Рушак Михайло, Сабань Олександр, Сенєвський Володимир, Сенішин Євген, Сміль-Стоцький Осип, Шавик Ярослав, Шевчук Анатрій, Юрій, Шустакевич Стефан, Тучацький Кость, Заліш Володимир, Вашик Володимир, Боднар Марія, Маркеничівна, Мрич Лідія, Микоцька Ольга, Гинь Ольга, Кузія Олена, Фалєнц Ярослав, Фалєнц Євгенія, Троак Стефанія, Топольницька Надія.

— Старостинські Соломони. У селі Хлопчині, (пов. Рухин) сказався пес і покусає коня. На це старство видало наказ убити вівців і котів, але само не взяло ні себе цієї приємної роботи. Селіне перелікані загрозом кар, жормок несли улюблених звірат до ліса, щоб їх вивішати та притопати, бо не мали чим стріпати. У селі був плач за вірними собаками, а деякі з необхідних звірат утікли поїно тепер а голоду та раї — показаться.

— Не одж, а харч. 120 жовірів заперувано в Луцьку, як виявлено свідство, не від отруйних мундурів, а від попсованого мяса.

— Божевільних щораз більше. Пожежна сторожа боролась учора на вуз. Осалівських 11. не з огнем, а з огнем добродієм В. Чарковським, божевільним, якого привезли до родини в Радехова. Чарковський замкнувся в кімнату, поминаючи усі меблі та посуху і стріляв. Пожежники влізли до хати вночі і обклали його зливою водою. Другий ападок атакі божевільня тривав цього самого дня в сесторалі готелю „Жовна“ де

сильно передовсім бути добрим ремісником (у гарному розумінні цього слова) мусить уміти, навчитись, робити як слід своє діло. І працею і своїми вродженими здібностями доходить до майстра. Головне — це техніка. Техніка тіла та слова. Всякі переживання, захоплення, гра під настрій — т. зв. „нутро“ для нас тут, — смішні речі. Все мусить бути технічно зроблене і зафіксоване в цілій ролі.

Технікою актор осягає значно більші результати у глядача, ніж нутром. Актор може дуже сильно переживати на сцені і при тому так скритизити свою фізіономію, що в дуже драматичному місці глядач розсміється. Актор мусить підготуватись так, щоб він не помітився у тому, як буде реагувати на це глядач. Він мусить бути тим самим, чим акробат, джонглер. Наскільки театр може ставити вистави в різних планах, в плані важкої трагедії, в плані „gu gnol-a“ (лялюк), в плані сатири, гротеску, оперети, буфонади, клоунади чи ексцентриади, — актор мусить уміти почути план, а в ньому свою роль. Це у нас називається не „почути“, а уявити. Він мусить уміти „все“: мусить бути і драматичним актором в трагедії і клоуном, і акробатом, і ексцентриком. Одним словом актор мусить опанувати техніку свого тіла і голосу.

Тепер зрозуміло для вас буде, чому у нас одна вистава приготується кілька місяців і то дуже напружено працює. Нормально працювати над одною постановкою треба мінімум при такому підході п'яроху. А Маєрхольд ставить п'єсу адну в рік. Щойно тоді це поважна, справжня, містельська робота. Такий більш-менш підхід у роботі

